

Kriminaltekniker Dahn Rööhs om brandutredningar

Jag började som vanlig polis och blev intresserad av kriminalteknik. Då arbetade jag på den tekniska roteln. Vi kunde vara med och utreda de flesta brott. Utbildningen pågick under flera år och där ingick brandutredningar. Höll på med det drygt 20 år inom polisområde Bergslagen. Är född 1955.

Vi åkte ut på de flesta bränder. Vid en utredning vill vi ha brandplatsen som orörd som möjligt. Platsen är avspärrad och där innanför arbetar bara poliserna. Där ska man ”läsa av” brandplatsen och det är en särskild kunskap. Man kanske ser tecken som kan tyda på alkoholkonsumtion vilket i sin tur leder till trötthet och oreda. Då är det lätt att glömma tända ljus, cigaretter eller mat på spisen.

En utredning pågår tills brott kan uteslutas – eller så långt det går att utreda. Man arbetar sig inåt mot den plats där branden kan ha startat. Vi tar brandprover som analyseras. När man fick brandhundar underlättades arbete med att söka spår efter brännbara vätskor. Hundarna blev ett perfekt hjälpmedel.

Försäkringsbolag kan också ha utredare och de får tillträde när avspärningarna tas bort. Bolagen har sina intressen att bevaka kring sina villkor om slarv, oförsiktighet och att alla ska följa lagar och andra regler. Men polisen samarbetar aldrig med dem.

Vårt utlåtande går vidare till domstolen som bedömer vad man kommit fram till. Där har vi också möjlighet att bemöta eventuell kritik mot utredningen.

Man tar prover och letar bland brandrester. En kriminaltekniker kan mycket men om vi t.ex. hittar en skadad vattenkokare kan den skickas till NFC (Nationellt Forensiskt Center) i Linköping. Där finns experter som är mycket mer specialiserade än polisens tekniker. NFC kan bland annat hitta felkonstruktioner i elektrisk utrustning. Sådant anmäls, med ett sakkunnigt utlåtande, till olika myndigheter som bland annat Elsäkerhetsverket. Myndigheten har då möjlighet att förbjuda farliga produkter.

Samarbetet har alltid varit bra med räddningstjänsterna som vet att de inte ska röra mer än nödvändigt för släckningen. De kan också hjälpa till med stegar och annat som kunde behövas för att driva en utredning.

Bränder är bland det svåraste att utreda när man ska ta reda på vad som skett och säger ”om man hittar någon med kniv i ryggen är det klart vad som hänt”

Ofta börjar pyromanens ”karriär” försiktigt – tänder papperskorgar och skräp. Man börjar i smått och om det går bra blir man tuffare och tuffare. För många år sedan anlades bränder i Arvika – det blev värre och värre innan man fick tag i förövaren. Han satt inne några år – när han kom ut började det brinna igen.

Många har svårt att låta bli att tända på igen. Men förr eller senare åker de fast. Utredarna letar efter misstag som en gärningsman kan ha gjort – t.ex. glömt något, lämnat spår eller blivit observerade.

Vi talade om skolbränder och en erfarenhet som Dahn har är att ta alla tillbud på allvar. Om det t.ex. börjar bli stök, skadegörelse och småbränder kring en skola kan detta fortsätta till allt värre saker och stora bränder.

Från polisens hemsida;

Kriminaltekniker undersöker brottsplatser och säkrar forensiska spår, allt ifrån dna till fingeravtryck, kläder, vapen och narkotika. Kriminalteknikern kan också delta i utredningar efter bränder, misstänkta miljöbrott eller arbetsmiljöbrott. Arbetet bidrar till att besvara frågorna vad har hänt, hur, var, när och av vem i en brottsutredning. Kriminalteknikerna arbetar objektivt och förutsättningslöst och de resultat de kommer fram till kan användas både av åklagaren och av försvaret.

Noterat av Björn Albinson mars 2022

